

Apvienotās lietas C-394/04 un C-395/04

Diagnostiko & Therapeftiko Kentro Athinon Ygeia AE

pret

Ypourgos Oikonomikon

(Symvoulia tis Epikrateias l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

Sest? PVN direkt?va – 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkts – Atbr?vojumi – Darb?bas, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu vai ar medic?nisko apr?pi – Telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m – Gultasvietas un ?diena nodrošin?šana to pieder?gajiem

?ener?ladvok?ta Filipa Lež? [*Philippe Léger*] secin?jumi, sniegti 2005. gada 15. septembr?

Tiesas spriedums (treš? pal?ta) 2005. gada 1. decembr?

Sprieduma kopsavilkums

Noteikumi par nodok?iem – Ties?bu aktu saska?ošana – Apgroz?juma nodok?i – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma – Sestaj? direkt?v? paredz?tie atbr?vojumi no nodok?a – Atbr?vojums no nodok?a, veicot hospitaliz?šanu un sniedzot medic?nisko apr?pi, k? ar? ar t?m cieši saist?tas darb?bas – “Cieši saist?tu darb?bu” un “medic?nisk?s apr?pes” j?dziens – Telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana to pieder?gajiem – Izsl?gšana – Iz??mums – Nosac?jumi – Valsts tiesas v?rt?jums

(Padomes Direkt?vas 77/388 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkts)

Telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m, ko veic personas, kuras paredz?tas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? Sestaj? direkt?v? 77/388 par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana slimnieku pieder?gajiem parasti nav uzskat?mas par darb?b?m, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi š?s normas noz?m?. Atbr?vojumam, kas attiecas uz š?d?m darb?b?m un kas ir paredz?ts direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt?, ir j?nodrošina tas, ka iesp?ja izmantot medic?nisko un slimn?cas apr?pi netiek padar?ta nepieejama š?s apr?pes augsto izmaksu d??, ja šai apr?pei vai ar? ar to cieši saist?taj?m darb?b?m tiktu piem?rots pievienot?s v?rt?bas nodoklis. Šaj? norm? paredz?t?s medic?nisk?s un slimn?cas apr?pes m?r?is saska?? ar judikat?ru ir diagnostic?t, dzied?t un iesp?ju robež?s ?rst?t slim?bas un vesel?bas trauc?jumus. L?dz ar to, ?emot v?r? min?t?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?t? atbr?vojuma m?r?i, no iepriekš min?t? izriet, ka tikai t?dus pakalpojumus, kas ir lo?iski saist?ti ar hospitaliz?šanu un medic?nisk?s apr?pes pakalpojumu sniegšanu un kas ir p?d?jo min?to pakalpojumu sniegšanas procesa b?tisks posms, kas nepieciešams, lai sasniegtu šo pakalpojumu sniegšanas m?r?us, proti, nodrošin?tu ?rstniec?bu, var uzskat?t par “[...] cieši saist?t?m darb?b?m” š?s normas noz?m?.

Min?to pakalpojumu sniegšanu var uzskat?t par “cieši saist?tu” darb?bu tikai tad, ja šie

pakalpojumi ir noteikti nepieciešami, lai sasniegtu hospitalizāšanai un medicīniskajai aprūpei izvirzītos mērķus, proti, nodrošinātu ārstniecību, un ja to galvenais mērķis nav to sniedzējiem radīt papildu ienākumus no darbības, kas veiktas, tieši konkurējot ar to uzņēmumu pakalpojumiem, kuri maksā pievienotās vērtības nodokli. Iesniedzējtiesai, ņemot vērā visus konkrētos tajā izskatāmo strīdu apstākļus un attiecīgā gadījumā arī attiecīgiem pacientiem dotos rīstus norādījumus, ir jānosaka, vai sniegtie pakalpojumi atbilst šiem nosacījumiem.

(sal. ar 23.–25., 30. un 35. punktu un rezolūcijas daļas 1. un 2. punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2005. gada 1. decembrī (*)

Sestā PVN direktīva – 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkts – Atbrīvojumi – Darbības, kas cieši saistītas ar hospitalizāšanu vai ar medicīnisko aprūpi – Telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznomāšana slimnīcā ievietotām personām – Gultasvietas un dienas nodrošināšana to piederīgajiem

Apvienotās lietas C-394/04 un C-395/04

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Symvoulio tis Epikrateias* (Grieķija) iesniedza ar lūgumiem, kas pieņemti 2004. gada 16. jūnijā un kas Tiesā reģistrēti 2004. gada 17. septembrī, tiesvedībā

Diagnostiko & Therapeftiko Kentro Athinon Ygeia AE

pret

Ypourgos Oikonomikon.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [A. Rosas], tiesneši Ž. P. Puisošs [J.-P. Puissochet], S. fon Bārs [S. von Bahr], U. Lehmušs [U. Lohmus] un A. O'Kāfs [A. Ó Caoimh] (referenti),

ģenerālvokāts F. Ležs [P. Léger],

sekretāre L. Hēle [L. Hewlett], galvenā administratore,

ģemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 29. jūnijā,

ģemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Diagnostiko & Therapeftiko Kentro Athinon Ygeia AE* vārdā – K. Karlis [K. Karlis], *dikigoros*,
- Grieķijas valdības vārdā – E. M. Mamuna [E. M. Mamouna] un S. Trekli [S. Trekli], kā arī V. Kiriazopuls [V. Kyriazopoulos], pārstāvji,

- Vācijas valdības vārdā – V. D. Plesings [*W. D. Plessing*] un A. Tīmane [*A. Tiemann*], pārstāvji,
 - Kipras valdības vārdā – A. Miltiada Omīru [*A. Miltiadou Omirou*], pārstāve,
 - Eiropas Kopienu Komisijas vārdā – D. Triandafilu [*D. Triantafyllou*], pārstāvis,
- noklausījies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 15. septembrī, pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgumi sniegt prejudiciālu nolikumu attiecās uz to, kā interpretēt 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktu Padomes 1977. gada 17. maija Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp., turpmāk tekstā – “Sestā direktīva”).

2 Šie līgumi tika iesniegti saistībā ar prāvām starp *Diagnostiko & Therapeftiko Kentro Athinon Ygeia AE* (turpmāk tekstā – “*Ygeia*”), kas ir privāto tiesību juridiska persona, kura nodarbojas ar slimnīcās un medicīniskās aprūpes nodrošināšanu, un *Ypourgos Oikonomikon* (finanšu ministrs) par to, ka *Dimosia Oikonomiki Ypiresia Forologias Anonymon Emborikon Etairion Athinon* (Atēnu nodokļu dienests, kas atbildēgs par nodokļu uzlikšanu akciju sabiedrībā) atteicies tai piešķirt atbrīvojumu no pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk tekstā – “PVN”) attiecībā uz darbību, kas ir cieši saistītas ar hospitalizāciju un veselības aprūpi, proti, telefona pakalpojumu sniegšanu un televizoru iznomāšanu slimnīcā ievietotām personām, kā arī gultasvietas un ēdiena nodrošināšanu to piederīgajiem.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā ir noteikts:

“1. Ciktāl tas nav pretrunā ar citiem Kopienas noteikumiem, dalībvalstis atbrīvo turpmāk minētās darbības atbilstīgi noteikumiem, ko tās pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu šo atbrīvojumu piemērošanu un lai nepieautu nekādu nodokļu nemaksāšanu, apiešanu vai āunprātīgu izmantošanu:

[..]

b) slimnīcās aprūpi [hospitalizāciju] un medicīnisko aprūpi, kā arī ar tām cieši saistītas darbības, ko veic publisko tiesību subjekti, vai sociālos apstākļos, kas līdzinās apstākļiem, ko piemēro publisko tiesību subjektiem, – slimnīcās, medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centri vai arī citas pienācīgā kārtībā atzītas līdzīgās iestādes.”

4 Šīs pašas direktīvas 13. panta A daļas 2. punkta b) apakšpunkts paredz:

“b) preču piegādei vai pakalpojumu sniegšanai nepiešķir 1. punkta b), g), h), i), l), m) un n) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu, ja:

- tas nav būtiski svarīgs atbrīvotajiem darījumiem,
- pamatmērķis ir gūt organizācijai papildu ienākumus, veicot darījumus, kas tieši konkurē ar

komercuz??mumu dar?jumiem, kuriem j?maks? pievienot?s v?rt?bas nodoklis.”

Valsts tiesiskais regul?jums

5 18. panta 1. punkta d) apakšpunkt? likum? Nr. 1642/1986 par pievienot?s v?rt?bas nodok?a piem?rošanu un citiem noteikumiem (*FEK A' 125*) ir noteikts:

“No nodok?a ir atbr?votas [š?das darb?bas]:

[..]

d) hospitaliz?šana un medic?nisk? apr?pe, k? ar? ar to cieši saist?ta pre?u pieg?de un pakalpojumu sniegšana, ko nodrošina personas, kuras darbojas saska?? ar likumu. Šiem pakalpojumiem tiek piel?dzin?ti ar? t?di pakalpojumi, ko snieguši uz??mumi, kuri pied?v? atvese?ošan?s un ?densdziedniec?bas proced?ras.”

Pamata pr?vas un prejudici?lais jaut?jums

6 P?c *Ygeia* gr?matved?bas dokumentu p?rbaudes attiec?b? uz taks?cijas periodiem, kas atbilst 1992. un 1993. gadam, *Dimosia Oikonomiki Ypiresia Forologias Anonymon Emborikon Etairion Athinon* uzskat?ja, ka t?s ien?kumiem, kas g?ti, pirmk?rt, sniedzot telefona pakalpojumu un iznom?jot televizorus slimn?c? ievietot?m person?m, un, otrk?rt, nodrošinot gultasvietas un ?dienu vi?u pieder?gajiem, bija j?uzliek PVN, jo šos pakalpojumus nevar uzskat?t par darb?b?m, kuras ir cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu vai medic?nisko apr?pi. T?d?j?di t? laboja š?s sabiedr?bas nodok?u par?da summu, pie?emot divus atseviš?us l?mumus, kas attiecas uz katru no abiem attiec?gajiem gadiem.

7 Par min?tajiem l?mumiem *Ygeia* iesniedza pras?bu *Dioikitiko Protodikeio Athinon* (At?nu Administrat?v? pirm?s instances tiesa) un p?c tam – apel?cijas s?dz?bu *Dioikitiko Efeteio Athinon* (At?nu Administrat?v? apel?cijas tiesa). Savas pras?bas pamatojumam *Ygeia* nor?da, ka attiec?go pakalpojumu sniegšana ir saist?ta ar slimn?c? ievietoto personu apr?pi un ar vi?u sabiedrisko attiec?bu saglab?šanu un t?d?j?di ar? ar vi?u atvese?ošan?s pa?trin?šanu, radot psiholo?iski labv?l?gus apst?k?us. Š?s pras?bas tika noraid?tas, jo, t? k? apstr?d?to pakalpojumu m?r?is bija atvieglot slimnieku uztur?šanasos slimn?c? un t? k? tie nebija saist?ti ar vi?iem nepieciešamo apr?pi, nevar uzskat?t, ka min?tie pakalpojumi ir cieši saist?ti ar hospitaliz?šanu.

8 *Ygeia* iesniedza apel?cijas s?dz?bas par *Dioikitiko Efeteio Athinon* pie?emtajiem spriedumiem *Symvoulia tis Epikrateias* (Valsts padome).

9 L?mumos par prejudici?la jaut?juma uzdošanu *Symvoulia tis Epikrateias* nor?da – ir skaidrs, ka *Ygeia* k? priv?to ties?bu juridiska persona atbilst nosac?jumiem, kas ir izvirz?ti atbr?vošanai no PVN saist?b? ar slimn?cas un medic?nisko apr?pi, k? ar? ar darb?b?m, kuras ar to ir cieši saist?tas. Pras?t?ja uzskata, ka rodas vien?gi jaut?jums par to, vai apstr?d?tie pakalpojumi ietilpst j?dzien? “[..] cieši saist?tas darb?bas” ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi vai [tom?r] ne.

10 Iesniedz?jtiesa šaj? sakar? nor?da, ka šis j?dziens Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkt? nav defin?ts. T? tom?r nor?da, ka, pamatojoties uz š?s direkt?vas 13. panta A da?as 2. punkta b) apakšpunkt? paredz?tajiem krit?rijiem, var?tu uzskat?t, ka darb?ba ir cieši saist?ta ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi tad, ja, pirmk?rt, t? noteikti ir nepieciešama, lai var?tu veikt darb?bas, kur?m ir pieš?irts atbr?vojums, un, otrk?rt, t?s m?r?is nav rad?t papildu ien?kumus personai, kas sniedz pakalpojumus, attiec?b? uz kuriem ir pieš?irts atbr?vojums. Iesniedz?jtiesa piebilst, ka 2003. gada 6. novembra spriedum? liet? C?45/01 *Dornier, Recueil*, l?12911. lpp., 33.–35. punkts, Tiesa atzina, ka tas, vai darb?ba ietilpst j?dzien? “[..] cieši saist?tas darb?bas”, ir

atkar?gs no t?s papildinoš? rakstura. Tas noz?m?, ka ir j?nosaka, vai š? darb?ba t?s adres?tiem ir l?dzeklis, kas tiem dod iesp?ju ar vizizdev?g?kajiem nosac?jumiem sa?emt citus pakalpojumus, vai ar? t? veido atseviš?u m?r?i.

11 Šajos apst?k?os *Symvoulio tisEpikrateias*, izskatot pras?bu, kas saist?ta ar taks?cijas periodu, kurš atbilst 1992. gadam, nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?du prejudici?lo jaut?jumu (lieta C?394/04):

“Vai pakalpojumi, ko sniedz [Sest?s direkt?vas] 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?t?s personas un kas ir saist?ti, pirmk?rt, ar to, ka slimniekiem tiek dota iesp?ja izmantot telefonu un televizoru, un, otrk?rt, ar ?diena un gultasvietas nodrošin?šanu slimnieku pieder?gajiem, ir uzskat?mi par darb?b?m, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi iepriekš min?t?s normas noz?m?, ja tie ne tikai papildina apr?pi, bet ar? noteikti ir nepieciešami šai apr?pei?”

12 Saist?b? ar taks?cijas periodu, kas atbilst 1993. gadam, š? tiesa nol?ma atlikt l?muma pie?emšanu par tai iesniegto pras?bu l?dz br?dim, kad Tiesa b?s atbild?jusi uz iepriekš min?to jaut?jumu (lieta C?395/04).

13 Ar Tiesas priekšs?d?t?ja 2004. gada 14. oktobra r?kojumu lietas C?394/04 un C?395/04 tika apvienotas rakstveida un mutv?rdu proces?, k? ar? gal?g? sprieduma tais?šanai.

Par prejudici?lo jaut?jumu

14 Uz dodot jaut?jumu, iesniedz?jtiesa b?t?b? v?las uzzin?t, vai telefona pakalpojumi un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m, ko nodrošina Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?ts apr?pes uz??mums, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana min?to personu pieder?gajiem, kuru veic šis uz??mums, ir uzskat?ma par darb?b?m, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi š?s normas noz?m?.

15 Vispirms ir j?atg?dina, ka atbilstoši judikat?rai Sest?s direkt?vas 13. pant? paredz?tie atbr?vojumi ir j?interpret? šauri, pie?emot, ka tie ir iz??mumi no visp?r?ja principa, atbilstoši kuram PVN tiek iekas?ts par katru pakalpojumu, ko nodok?u maks?t?js ir sniedzis pret atl?dz?bu (2002. gada 20. j?nija spriedums liet? C?287/00 Komisija/V?cija, *Recueil*, l?5811. lpp., 43. punkts, un 2005. gada 26. maija spriedums liet? C?498/03 *Kingscrest Associates* un *Montecello*, Kr?jums, l?4427. lpp., 29. punkts). Min?tie atbr?vojumi ir patst?v?gi Kopien? ties?bu j?dzieni, kuru m?r?is ir nov?rst atš?ir?bas PVN rež?ma piem?rošan? daž?d?s dal?bvalst?s (1999. gada 25. febru?ra spriedums liet? C?349/96 *CPP*, *Recueil*, l?973. lpp., 15. punkts, un 2001. gada 8. marta spriedums liet? C?240/99 *Skandia*, *Recueil*, l?1951. lpp., 23. punkts).

16 Turkl?t Sest?s direkt?vas 13. panta A da?? ir paredz?ts, ka no PVN ir atbr?votas dažas darb?bas visp?r?j?s interes?s. Š? norma tom?r paredz, ka ne piln?gi vis?m, bet gan tikai taj? uzskait?t?m un ?oti s?ki aprakst?t?m darb?b?m visp?r?j?s interes?s nepiem?ro PVN (skat. it ?paši 1998. gada 12. novembra spriedumu liet? C?149/97 *Institute of the Motor Industry*, *Recueil*, l?7053. lpp., 18. punkts, un 2003. gada 20. novembra spriedumu liet? C?8/01 *Taksatorringen*, *Recueil*, l?13711. lpp., 60. punkts).

17 K? Tiesa jau ir konstat?jusi, min?t?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? nav defin?ts ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi “[..] cieši saist?tu darb?bu” j?dziens (2001. gada 11. janv?ra spriedums liet? C?76/99 Komisija/Francija, *Recueil*, l?249. lpp., 22. punkts). Neraugoties uz to, no š?s normas noteikumiem izriet, ka tas neattiecas uz pakalpojumiem, kam nav nek?das saist?bas ne ar šo pakalpojumu sa??m?ju hospitaliz?šanu, ne ar? ar medic?nisko apr?pi, kuru p?d?jie min?tie, iesp?jams, ir sa??muši (iepriekš min?tais spriedums liet? *Dornier*, 33.

punkts).

18 Līdz ar to ar hospitalizāšanu un medicīnisko aprūpi “[..] cieši saistītu darbību” jūdzien?, kas ir paredzēts šīs direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā, pakalpojumi ietilpst tikai tad, ja tie faktiski ir sniegti kā papildu pakalpojumi, to saņemot jū hospitalizācijā vai viņiem nodrošinot medicīnisko aprūpi, kas ir uzskatāma par galveno pakalpojumu (iepriekš minētais spriedums lietā *Dornier*, 35. punkts).

19 No judikatūras izriet, ka pakalpojumu var uzskatīt par tīdu, kas ir sniegts papildus galvenajam pakalpojumam, ja tas nav galvenais mērķis, bet gan tikai līdzeklis, ar kuru palīdzību ar visizdevīgākajiem nosacījumiem ir iespējams saņemt pakalpojumu sniedzēja nodrošināto galveno pakalpojumu (šajā sakarā skat. it īpaši 1998. gada 22. oktobra spriedumu apvienotajā lietā C-308/96 un C-94/97 *Madgett un Baldwin, Recueil*, I-6229. lpp., 24. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Dornier*, 34. punkts).

20 Šajā sakarā *Ygeia* apgalvo, ka ar izmitināšanu un nodrošināšanu saistītie pakalpojumi, kas tiek sniegti slimnīcā ievietoto personu piederīgajiem, tādējādi dodot viņiem iespēju slimnīcā ievietotajām personām sniegt psiholoģisku atbalstu un palīdzēt gadījumā, ja situācijā, kādā viņi atrodas, tie vairs nespēj vieni paši tikt galā ar ikdienas dzīves vajadzībām, veicina viņu atgriešanos, daļēji samazinot arī slimnīcas palīgdarbinieku darba slodzi. Telefona pakalpojumi un televizoru iznomāšana slimnīcā ievietotajām personām dod viņām iespēju uzturēt sakarus ar ģimeni, kas viņiem nodrošina tīdu psiholoģisko atbalstu, kurš garantē viņu atgriešanos, un tādā veidā samazina galīgās izmaksas par uzturēšanos slimnīcā. *Ygeia* uzskata, ka no iepriekš minētā izriet, ka kritērijs, kas ir jāņem vērā, lai noteiktu, vai šādi pakalpojumi ietilpst ar hospitalizāšanu un ar medicīnisko aprūpi “[..] cieši saistītu darbību” jūdzienā, ir pašā slimnieka vajadzības, kas ir līdzīgas, lai viņam tiktu sniegti minētie pakalpojumi, jo viņš tos ir atzinis par nepieciešamiem, lai varētu atgriezties.

21 Šim argumentam nevar piekrist.

22 Lai noteiktu, vai pamata prāvās esošie pakalpojumi ir līdzeklis, kas ir izmantojams, lai ar visizdevīgākajiem nosacījumiem varētu saņemt *Ygeia* sniegtos pakalpojumus, kuri ir saistīti ar hospitalizāšanu un medicīnisko aprūpi, jāņem vērā mērķis, ar kuru minētie pakalpojumi tiek sniegti, kā to ir norādījušas visu to dalībvalstu valdības, kas ir iesniegušas apsvērumus, un Eiropas Kopienu Komisija (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Francija, 24. punkts).

23 Atbilstoši, kas attiecas uz darbībām, kuras ir cieši saistītas ar hospitalizāšanu un medicīnisko aprūpi, un kas paredzēts Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā, ir jānodrošina tas, ka iespējama izmantot medicīnisko un slimnīcas aprūpi netiek padarīta nepieejama šīs aprūpes augsto izmaksu dēļ, ja šai aprūpei vai arī ar to cieši saistītajām darbībām tiek piemērots PVN (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Francija, 23. punkts).

24 Šajā normā paredzētās medicīniskās un slimnīcas aprūpes mērķis saskaņā ar judikatūru ir diagnosticēt, dziedēt un iespēju robežās ārstēt slimības un veselības traucējumus (iepriekš minētais spriedums lietā *Dornier*, 48. punkts).

25 Līdz ar to, ņemot vērā minētās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā paredzētā atbilstoši mērķi, no iepriekš minētā izriet, ka tikai tīdus pakalpojumus, kas ir loģiski saistīti ar hospitalizāšanu un medicīniskās aprūpes pakalpojumu sniegšanu un kas ir pārdarīti minēto pakalpojumu sniegšanas procesa būtiskos posmos, kas nepieciešams, lai sasniegtu šo pakalpojumu sniegšanas mērķus, proti, nodrošinātu ārstniecību, var uzskatīt par “[..] cieši

saistītā darbība” šīs normas nozīmē. Veselības aprūpes izmaksas var ietekmēt tikai tādī pakalpojumi, kuriem piešķirtais konkrētais atbrīvojums dod iespēju tos padarīt pieejamus indivīdiem.

26 Šo secinājumu, kē to pamatoti uzsver minētās valdības, kas iesniegušas apsvērumus, apstiprina šīs direktīvas 13. panta A daļas 2. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums, saskaņā ar kuru daļēbvalstīs atbrīvojumu nepiešķir tē pašā panta 1. punkta b) apakšpunktē paredzētajiem pakalpojumiem, ja tie nav nepieciešami no nodokļa atbrīvoto darbību veikšanai. Kē enerģēladvokāts ir norādējis secinājumu 30.–32. punktē, šē norma, kas daļēbvalstē ir obligēti jāievēro, paredz nosacējumus, kuri ir jāņem vērē, interpretējot dažēdus tajē minētus atbrīvojumu piešķiršanas gadējumus, kas tēpat kē šīs pašas direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktē paredzētais gadējums attiecas uz pakalpojumiem vai piegēdē, kas ir “cieši saistētas” vai kam ir “cieša saikne” ar darbību vispērējē interesēs.

27 Turklēti ir jānorēda, ka iepriekš minētē sprieduma lietē Komisija/Vēcija 48. un 49. punktē Tiesa – attiecēbē uz Sestēs direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta i) apakšpunktē paredzēto atbrīvojumu tiklēti, ciktēl tas attiecas uz pakalpojumiem, kas ir “cieši saistēti” ar universitētes izglētību, – ir atzinusi, ka dērgu izpētes projektu ēstenošana, kaut arē to varētu uzskatēti par ēoti noderēgu universitētes izglētēbas sistē, nav noteikti nepieciešama, lai sasniegtu minētēs sistēmas izvirzēto mērēi, proti, nodrošinētu studentu apmēcību, lai viēi varētu veikt profesionēlo darbību, un ka tēdējēdi uz to nevar attiekties minētais atbrīvojums.

28 ēmot vērē minētēs direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktē paredzēto atbrīvojuma mērēi un šē panta 2. punkta b) apakšpunkta noteikumus, šiem secinājumiem, kē enerģēladvokāts pēc bētēbas ir norādējis secinājumu 35. punktē, ir nozēme, arē interpretējot ar hospitalizēšanu un veselības aprēpi “cieši saistētas darbēbas” jēdzienu, kas dots pirmajā no minētajē normē.

29 No tē izriet, ka pakalpojumiem, kas tēpat kē pamata prēvēs esošie pakalpojumi var palielinēti slimnēcē ievietoto personu komfortu un labsajētu, parasti nevar piešķirt šīs direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktē paredzēto atbrīvojumu. Citēdēk varētu bēti tikai tad, ja šie pakalpojumi bētu noteikti nepieciešami, lai sasniegtu hospitalizēšanai un medicēniskajai aprēpei izvirzētos mērēus, proti, nodrošinētu ērstniecēbu, saistēbē ar kuriem attiecēgie pakalpojumi tiem sniegti.

30 Tas, vai sniegtie pakalpojumi noteikti ir nepieciešami, ir jānosaka iesniedzējtiesai, ēmot vērē visus konkrētos tajē izskatēmo prēvu apstēkēus un attiecēgē gadējumē arē attiecēgiem pacientiem dotos ērsta norādējumus.

31 Šos secinājumus nevar apšaubēti, pamatojoties uz *Ygeia* norādētajiem argumentiem, ka Sestēs direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktē minētais ar hospitalizēšanu un medicēnisko aprēpi “[..] cieši saistētas darbēbas” jēdziens, ēmot vērē atbrīvojuma piešķiršanas mērēi, nav jāinterpretē ēoti šauri (iepriekš minētais spriedums lietē Komisija/Francija, 23. punkts). Kē jau tas izriet no šē sprieduma 25. punkta, PVN piemērošana pakalpojumiem, kuriem nepiemēti papildu pakalpojumu raksturs, nepalielina izmaksas, kas ir saistētas ar hospitalizēšanu un medicēnisko aprēpi, kuras pieejamēbu indivēdiem šajē normē ir mēēinēts nodrošinēti, jo šie pakalpojumi nav noteikti nepieciešami, lai sasniegtu tajos izvirzēto mērēi, proti, nodrošinētu ērstniecēbu (šajē sakarē skat. 2003. gada 20. novembra spriedumu lietē Cē307/01 *D’Ambrumenil* un *Dispute Resolution Services, Recueil*, Iē13989. lpp., 59. punkts).

32 Kē enerģēladvokāts ir norādējis secinājumu 47. punktē, PVN piemērošana šēdiem pakalpojumiem atbilst nodokļu neitralitētes principam, kas it ēpaši liedz lēdzēgiem pakalpojumiem, kas tē tad konkurē savē starpē, piemērot atšēirēgus nosacējumus saistēbē ar PVN

(2003. gada 23. oktobra spriedums liet? C?109/02 Komisija/V?cija, *Recueil*, I?12691. lpp., 20. punkts).

33 Pret?ji tam, ko apgalvo *Ygeia*, un k? to pamatoti uzsver V?cijas vald?ba, ja apr?pes uz??mums sniedz t?dus pakalpojumus k? pamata pr?v? apstr?d?tie pakalpojumi, tas konkur? ar nodok?u maks?t?jiem, kuri sniedz t?dus pašus pakalpojumus, piem?ram, ar telefona pakalpojumu vai telev?zijas pakalpojumu sniedz?jiem, ja jaut?jums ir par š?da veida pakalpojumiem, kas tiek sniegti slimn?c? ievietot?m person?m, k? ar? ar viesn?c?m un restor?niem, ja jaut?jums ir par slimnieku pieder?go personu izmitin?šanas pakalpojumiem.

34 Atbilstoši Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 2. punkta b) apakšpunkta otrajam ievilkumam ar? pamata pr?v?s esošajiem pakalpojumiem nevar piem?rot š?s pašas direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?to atbr?vojumu, ja to galvenais m?r?is ir rad?t papildu ien?kumus personai, kas tos sniedz, un šis fakts iesniedz?jtiesai ir j?noskaidro, pamatojoties uz konkr?tiem taj? izskat?mo pr?vu apst?k?iem.

35 T?d?j?di uz uzdoto jaut?jumu ir j?atbild t?, ka telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietotaj?m person?m, ko veic Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? paredz?t?s personas, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana slimnieku pieder?gajiem parasti nav uzskat?mas par darb?b?m, kuras cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi š?s normas noz?m?. Cit?di var?tu b?t tikai tad, ja šie pakalpojumi b?tu noteikti nepieciešami, lai sasniegtu hospitaliz?šanai un medic?niskajai apr?pei izvirk?tos m?r?us, proti, nodrošin?tu ?rstniec?bu, un ja to galvenais m?r?is neb?tu to sniedz?jiem rad?t papildu ien?kumus no darb?b?m, kas veiktas, tieši konkur?jot ar to uz??mumu pakalpojumiem, kuri maks? PVN.

Tas, vai sniegtie pakalpojumi atbilst šiem nosac?jumiem, iesniedz?jtiesai ir j?nosaka, ?emot v?r? visus konkr?tos taj? izskat?mo pr?vu apst?k?us un attiec?g? gad?jum? ar? attiec?giem pacientiem dotos ?rsta nor?d?jumus.

Par ties?šan?s izdevumiem

36 Attiec?b? uz lietas dal?bniekiem pamata liet? š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lem? par ties?šan?s izdevumiem. Ties?šan?s izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, kas nav min?to lietas dal?bnieku ties?šan?s izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (treš? pal?ta) nospriež:

1) **telefona pakalpojumu sniegšana un televizoru iznom?šana slimn?c? ievietot?m person?m, ko veic personas, kuras paredz?tas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt? Padomes 1977. gada 17. maija Sestaj? direkt?v? 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze, k? ar? gultasvietas un ?diena nodrošin?šana slimnieku pieder?gajiem parasti nav uzskat?mas par darb?b?m, kas cieši saist?tas ar hospitaliz?šanu un medic?nisko apr?pi š?s normas noz?m?. Cit?di var?tu b?t tikai tad, ja šie pakalpojumi b?tu nepieciešami, lai sasniegtu hospitaliz?šanai un medic?niskajai apr?pei izvirk?tos m?r?us, proti, nodrošin?tu ?rstniec?bu, un ja to galvenais m?r?is neb?tu to sniedz?jiem rad?t papildu ien?kumus no darb?b?m, kas veiktas, tieši konkur?jot ar to uz??mumu pakalpojumiem, kas maks? pievienot?s v?rt?bas nodokli;**

2) **tas, vai sniegtie pakalpojumi atbilst šiem nosacījumiem, iesniedzējtiesai ir jānosaka, ņemot vērā visus konkrētos tajā izskatāmo strīdu apstākļus un attiecīgā gadījumā arī attiecīgiem pacientiem dotos rīsta norādījumus.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – grieķu.